

14.7

ORTOGONALITET AV STRØMLINJEROG EKUIPOTENSIALLINJER

(bare i 2D)

[Strømfunksjonen er bare definert i 2-D, så det som nå kommer gjelder bare der.]

Skriv $d\psi$ og $d\phi$ som totale differensial:

$$d\psi = \frac{\partial \psi}{\partial x} dx + \frac{\partial \psi}{\partial y} dy = -v dx + u dy$$

$$d\phi = \frac{\partial \phi}{\partial x} dx + \frac{\partial \phi}{\partial y} dy = u dx + v dy$$

$$d\psi = 0 \Rightarrow \frac{dy}{dx} = + \frac{v}{u}^*$$

$$d\phi = 0 \Rightarrow \frac{dy}{dx} = - \frac{u}{v}$$

$\Rightarrow$ strømlinjer og ekvipotensiallinjer er ortogonale overalt!

(SE NESTE SIDE)

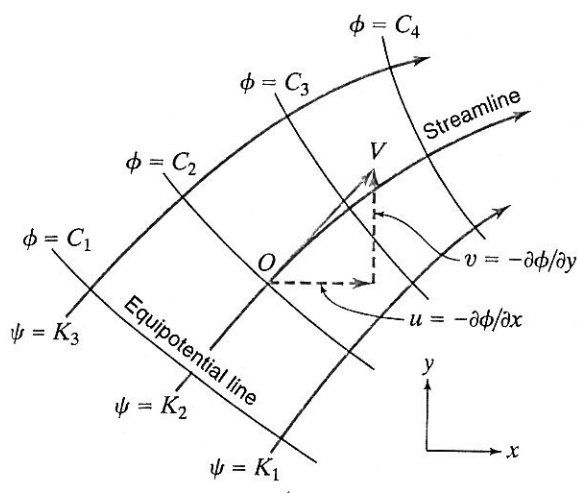
Dessuten:

$$\left| \frac{\partial \phi}{\partial x} \right| = \left| \frac{\partial \psi}{\partial y} \right|$$

$$\left| \frac{\partial \phi}{\partial y} \right| = \left| \frac{\partial \psi}{\partial x} \right|$$

$\Rightarrow$ Ved strømlinjer og ekvipotensiallinjer gitt ved $\psi = K_i$ og $\phi = C_j$, og lik skilling ~~avstand~~ mellom linjer i ϕ og ψ mellom linjer, blir skjæringsvinkelen kvadratisk når skillingen $\Rightarrow 0$.

Vi har hermed begrunnet innføringen av strømnett - kapittel 4.

$$|\vec{u}| = \sqrt{u^2 + v^2 + w^2}$$

$$\vec{u} = -\text{grad } \phi$$

$$|\vec{u}| = -\frac{\partial \phi}{\partial s}, \text{ hvor } s \text{ måles langs strømlinjen}$$

Se forrige side:

Ved $d\psi = 0$ (langs strømlinje) gir relasjonen $\frac{dy}{dx} = \frac{v}{u}$ at

$$\frac{dx}{u} = \frac{dy}{v}$$

Dette kan også utledes på en annen måte, der vi ikke har krav om 2Ditet via ψ ; vi har faktisk i 3D at likningene for en strømlinje er gitt ved

$$\boxed{\frac{dx}{u} = \frac{dy}{v} = \frac{dz}{w}} \quad \text{STRØMLINJE-LIKNINGENE}$$

- * -

Strømnnett kan bare eksistere hvis både kontinuitet og rotasjonsfrihet er oppfylt.

Derfor finnes det bestandig hvis Laplace likningen (5.27) er oppfylt (potensialstrøm) for en ideell fluid.

Eksempel 14.5

Et slasjonert strømfelt er gitt ved

$$u = 2x, \quad v = -2y$$

Finn strømfunksjonen og potensialfunksjonen, og plott strømnettet.

Husk å sjekke kontinuitet:

$$\frac{\partial u}{\partial x} + \frac{\partial v}{\partial y} = 2 - 2 = 0 \quad (\text{i orden})$$

OK, du kan finne strømfunksjonen:

$$u = \frac{\partial \psi}{\partial y} = 2x \Rightarrow \psi = 2xy + f(x)$$

$$\Rightarrow \frac{\partial \psi}{\partial x} = 2y + f'(x) = -(-2y) \Rightarrow f'(x) = 0$$

Og når $f'(x) = 0$ integreres, får en integrasjonskonstant som er uavhengig av både x og y :

$$\underline{\underline{\psi(x,y) = 2xy + C_1}}$$

Husk så å sjekke vortingsfrikhet:

$$\frac{\partial v}{\partial x} - \frac{\partial u}{\partial y} = 0 - 0 = 0 \quad (\text{i orden})$$

Da kan du finne et hastighetspotensial:

$$u = -\frac{\partial \phi}{\partial x} = 2x \Rightarrow \phi = -x^2 + g(y)$$

$$\Rightarrow \frac{\partial \phi}{\partial y} = g'(y) = -(-2y) \Rightarrow g(y) = y^2 + C_2$$

Så kunne $g'(y) = 2y$ integreres, og integrasjonskonstanten som da oppsto måtte være uavhengig av både x og y :

$$\underline{\phi(x, y) = y^2 - x^2 + C_2}$$

Avslutningsvis:

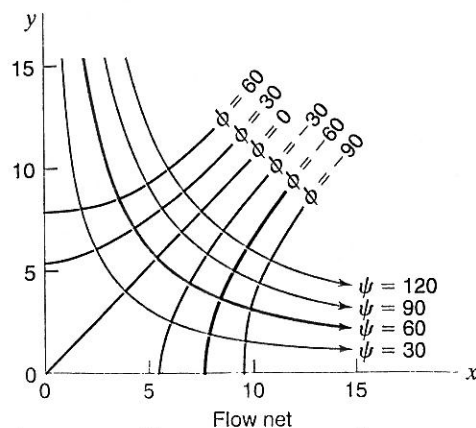
La ϕ og ψ passere gjennom origo med valget $\phi(0,0) = 0$ og $\psi(0,0) = 0$, og få med det valget:

$$\underline{C_1 = C_2 = 0!}$$

Plott strømninger fra:
" ekvipotensial " " :

$$\left. \begin{aligned} y &= \frac{\psi}{2x} \\ y &= \pm \sqrt{x^2 + \phi} \end{aligned} \right\} \begin{array}{l} \text{begge er} \\ \text{kjent for} \\ \text{å være} \\ \text{hyperbler!} \end{array}$$

1 første kvadrant, opptegnet:

Dette framstiller ideell strøm i et hjørne.